

Seat No. : _____

XQ-118

B.Sc. (Sem. - II)
April-2013

Chemistry : Paper - 103 (General Chemistry)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) ટૂકા અને મુદ્દાસર જવાબો આપો.
(2) દરેક પ્રશ્નના સરખા માકર્સ છે.
(3) જમણી બાજુએ રહેલ અંક પૂરા માકર્સ દર્શાવે છે.
(4) ઉત્તરવહીમાં પ્રશ્નોના નંબરો સાચા લખો.

1. (A) PCl_5 અને SF_6 અણુમાં હાઈભ્રિડાઇઝન, આકાર અને બંધારણ સમજાવો. 7
(B) હાઈભ્રિડાઇઝન એટલે શું ? sp^3 હાઈભ્રિડાઇઝન યોગ્ય ઉદાહરણ આપી સમજાવો. 7

અથવા

- (A) વર્નરના સિદ્ધાંત ઉપર નોંધ લખો. લિગાન્ડની વાખ્યા આપી તેના પ્રકાર વર્ણવો.
(B) વેલેન્સ બોન્ડ થીયરી અનુસાર $[\text{CoF}_6]^{3-}$ અને $[\text{Ni}(\text{CN})_4]^{2-}$ નું બંધારણ ચર્ચો.
2. (A) કારક એટલે શું ? કારકોના પ્રકાર જણાવો અને તે દરેક સમજાવો. 7
(B) આયગન મૂલ્ય અને આયગન વિધેય એટલે શું ? સમજાવો. 7

અથવા

- (A) Ψ^2 નું અર્થઘટન કરો. Ψ^2 ના બદલે $\Psi\Psi^*$ કેમ દર્શાવવામાં આવે છે ?
(B) He માટે હેમીલ્ટોનીયન ઓપરેટરનું મૂલ્ય લખો.

3. (A) ઈથેનના સંરૂપો દોરી તેની સ્થિરતા ચર્ચો.
(B) ટાઈરિક એસિડની પ્રકાશીય સમઘટકતા ચર્ચો. 7

અથવા

- (A) લેક્ટીક એસિડમાં અવકાશીય સમઘટકતા સમજાવો.
(B) R-S નામકરણના નિયમો લખો.

4. (A) જળવિભાજન એટલે શું ? નિર્બળ એસિડ અને નિર્બળ બેઇઝના જળવિભાજન અચળાંક, 7
જળવિભાજન માત્રા અને pH માટેનું સૂત્ર તારવો.

(B) રેટિયો એક્ટિવ વિભંજનનો સિદ્ધાંત ચર્ચો. 7

અથવા

(A) બફર દ્રાવણો ઉપર નોંધ લખો.

(B) ન્યુક્લીયસની સ્થિરતા પર અસર કરતું કોઈ એક પરિબળ વિગતે સમજાવો.

5. ટૂંકમાં જવાબ આપો. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. 14

- (1) આયોડીન હેપ્ટોફ્લોરાઈડનો આકાર આપો.
- (2) પાણીના અશુમાં બંધકોણાનું મૂલ્ય કેટલું હોય છે ?
- (3) $[\text{Mn} (\text{H}_2\text{O})_6]^{2+}$ સંક્રિયમાં સંકરણ કર્યું છે ?
- (4) સ્પેક્ટ્રોક્રીકલ સીરીઝ એટલે શું ?
- (5) ઓર્થો નોર્મલ તરંગ વિધેય એટલે શું ?
- (6) ત્રિપરીમાણવીય શ્રોંગ્ઝર સમીકરણ લખો.
- (7) સમઘટકોના પ્રકાર આપો.
- (8) કિરાલીટી એટલે શું ?
- (9) પેક પ્રમાણ એટલે શું ?
- (10) અર્ધ આયુષ્ય સમયની વ્યાખ્યા આપો.
- (11) તુલ્યવાહકતા એટલે શું ?
- (12) બફર કેપેસીટીની વ્યાખ્યા આપો.
- (13) પ્રબળ એસિડ અને નિર્બળ બેઇઝ વચ્ચેના અનુમાપનમાં કયો સૂચક વપરાય છે ?
- (14) 0.03N HNO_3 ના દ્રાવણની pH ગણો.

Seat No. : _____

XQ-118

B.Sc. (Sem. - II)

April-2013

Chemistry : Paper - 103 (General Chemistry)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instruction:**
- (1) Write short and precise answer.
  - (2) Each question carries equal marks.
  - (3) Figures on the right indicate full marks.
  - (4) Write correct no. of questions in the answer book.

1. (a) Explain hybridization, shape and bond angle in PCl_5 and SF_6 molecule. 7
(b) What is hybridization ? Explain sp^3 hybridization with suitable example. 7

OR

- (a) Write a note on Werner's theory. Define a ligand and mention types of ligands.
  - (b) Discuss the formation of $[\text{CoF}_6]^{3-}$ and $[\text{Ni}(\text{CN})_6]^{2-}$ according to valence bond theory.
2. (a) What is an operator ? Write different types of operators. Explain each of them. 7
(b) Explain Eigen value and Eigen function. 7

OR

- (a) Explain ψ^2 . Why $\psi\psi^*$ is used instead of ψ^2 .
  - (b) Write Hamiltonian operator for He.
3. (a) Draw the confirmation of ethane and discuss their stability. 7
(b) Discuss optical isomerism in tartaric acid. 7

OR

- (a) Discuss stereo isomerism in lactic acid.
- (b) Explain rules to determine R – S nomenclature.

4. (a) What is hydrolysis ? Drive an equation of degree of hydrolysis and pH for salt of weak acid and weak base. 7
(b) Explain law of radioactive disintegration. 7

OR

- (a) Write a note on buffer solution.
(b) Explain any one factor affecting the stability of nucleus in detail.

5. Answer in brief. **All** questions are compulsory. 14
- (1) Give the shape of iodine hepta fluoride.
  - (2) What is the bond angle in H_2O molecule ?
  - (3) What is the hybridization in $[\text{Mn}(\text{H}_2\text{O})_6]^{2+}$ complex ?
  - (4) What is spectro chemical series ?
  - (5) What is an orthonormal wave function ?
  - (6) Write three dimension Schrödinger equation.
  - (7) Give different type of isotopes.
  - (8) What is meant by chirality ?
  - (9) Define packing fraction.
  - (10) Define half-time period.
  - (11) Explain the term equivalent conductance.
  - (12) Give the definition of buffer capacity.
  - (13) Which indicator is used in the titration between strong acid and weak base ?
  - (14) Calculate the pH of 0.03 N HNO_3 solution.
-